

Jacob Birch som ny formand

Den nye formand havde været med i bestyrelsen, og han blev straks konfronteret med en lang række problemer af både faglig og politisk karakter. Den borgerlige mindretalsregering under ledelse af Anders Fogh Rasmussen arbejdede på at gennemføre en "strukturereform" af hele det kommunale Danmark, og det frygtede fagbevægelsen ville kaste de danske arbejdspladser ud i et uskønt kaos. Man var samtidig bekymret over, at lokalpolitikere ville få begrænset deres politiske indflydelse, fordi man mente, at det ville betyde mere centralisme – "Slotsholmsstyring". Det var indenrigsminister Lars Løkke Rasmussen, som fremsatte forslagene, og de blev mødt af nogle centrale modforslag, som skulle give de nye regioner et større økonomisk ansvar – og de skulle selv opkræve skat og ikke "fungere med statstilskud".

Socialdemokratiet og de radikale gik ind i forhandlingerne for at få et resultat, der gik hen over midten i dansk politik, men forhandlingerne brød sammen. Det er ikke ganske klart, hvad der er årsagen til sammenbruddet, men regeringen ville ikke imødekomme oppositionens ønsker, og forslagene var sikret med opbakning fra Dansk Folkeparti.

2004 blev et forholdsvis stille år i *Metal Roskilde*, hvor man fortsatte den linje, der var blevet lagt i Ebbe Rafns lange "regeringsperiode". Generalforsamlingen i 2005 var meget rolig, og der var kun få spørgsmål til formandens beretning – det drejede sig mere om fremtiden. Jacob Birch benyttede sig af lejligheden til at give afdelingens opbakning til de medlemmer, der arbejdede i Bane Danmark - de frygtede nemlig at komme under pres i fremtiden.

Første kongres

I 2006 deltog Jacob Birch for første gang i Forbundets kongres som afdelingsformand. Kongressen blev afholdt under mottoet: "Mennesket i Metal", og efter Thorkild Jensens formandsberetning kunne de delegerede få ordet - Jacob Birch var nr. 28 i rækken. Fra kongressens talerstol påpegede han, at det var vigtigt, at man sikrede, at afdelingerne gjorde medlemmerne mere opmærksom på den indsats, som man gjorde for dem - det drejede sig både om overenskomster og arbejdsmiljø. Han understregede, at en vigtig del af hjælpen til medlemmerne var ved konkurser, manglende betaling af feriepenge m.m. "Vi forsøger at være stolte smede og

... metalarbejdere skal være stolte over at være medlem af Metal. Derfor er det vigtigt, at Forbundet laver en stor aktiv presseindsats." Han understregede, at Metal i Roskilde lagde vægt på at synliggøre fagforeningen på arbejdspladserne. Han sagde, at medlemmerne var glade for, at afdelingens tillidsfolk kom ud på arbejdspladserne for at se på forholdene, især når de forsøgte at tage eventuelle problemer i opløbet.

Der var et fald i Forbundets medlemstal, og der var et forslag om at forhøje kontingentet, men det faldt ikke i god jord hos Roskildes formand. Jacob Birch omtalte både seniorernes og lærlingenes forhold, og han mente ikke, at de skulle betale mere i kontingent til Forbundet. Det var nemlig vigtigt at fastholde begge grupper i afdelingerne. Jacob Birch understregede, at både den lokale seniorklub i Roskilde og

"Se mig her" – Metal Roskildes nye forsider i marts 2008. Jacob Birch prøvede at peppe afdelingsbladet op.

afdelingens medlemsgeneralforsamling frygtede, at der ville komme et fald i seniorklubbens medlemstal. Jacob Birch sluttede sit indlæg med at meddele, at Roskildes delegerede ville stemme imod forslaget om et højere seniorkontingent – senere på kongressen blev forslaget trukket tilbage.

Regeringens strukturreform påvirkede debatten på kongressen. Mange mente, at det ville være fornuftigt, hvis man ændrede Forbundets struktur: Metal havde tidligere opdelt afdelingerne i 8 distrikter. Den nye regionale struktur fik kongressen til at vedtage, at man skulle følge reformen og reducere det lokale led til fem regioner, og det skulle gælde fra d.1. januar 2007. Ændringen fik en hilsen med på vejen i bladet *Metal Roskilde*, som nævnte det årlige familietræf på Bakken, og skrev: "En stor tak til distrikt 7 for det sidste familiearrangement."

Gør noget for arbejdsmiljøet

Metal Roskilde havde altid fulgt med i den politiske udvikling i Danmark, og det ændrede Jacob Birch ikke på, og i oktobernummeret 2007 af *Metal Roskilde* konstaterede han, at statsminister Anders Fogh Rasmussen nu havde vist sit sande jeg. *Metal Roskilde* besluttede derfor at støtte den store demonstration d. 2. oktober på Christiansborg Slotsplads. Her demonstrerede flere end 90.000 lønmodtagere mod regeringens politik, som man frygtede ville ødelægge velfærdssamfundet. Jacob Birchs indlæg i bladet var især en fortsættelse af den indsats, som afdelingen altid havde ydet overfor de unge, der ville uddannes i metalfaget. Han kritiserede VK-regeringen for at have skåret i erhvervs- og efteruddannelserne ved at reducere tilskuddet til uddannelserne med 5.400 kr. om året pr. elev - og så skulle skolerne tilmed optage flere elever.

Skolerne og deres værktøj var efterhånden så nedslidt, at lærlingene selv måtte tage deres eget værktøj med, "for ikke at stå i kø for at bruge en hammer", eller køre ud til deres mester for at få bukket en plade. VK-regeringen havde også gjort det farligere at arbejde, fordi man sparede 130 medarbejdere i Arbejdstilsynet, og det havde betydet en stigning i antallet af arbejdsulykker. Metalformanden konstaterede, at der havde været en stigning på alle typer af arbejdsulykker mellem 2004 og 2006, og at der havde været en stigning på 38 %, der var døde ved en arbejdsulykke.

Det bekymrede Jacob Birch, og han understregede, at der skulle gøres noget ved forebyggelsen, for "penge kan

ikke give os arbejdsstyrken tilbage hvis ulykken sker". Det var en meget alvorlig sag, og afdelingen indkaldte derfor tillidsrepræsentanterne til et møde for at sætte fokus på arbejdsskader. Metals formand mente, at man skulle oplyse mere om arbejdsmiljøets betydning, hvis man i fremtiden skulle kunne undgå de mange arbejdsskader.

Generalforsamlingen 2008

"På sidste års generalforsamling lovede jeg, at vi ville komme ud med et overskud for 2007, og det er med stor glæde, at vi kan fremlægge årets resultat på 594.000 kr. i plus," således indledte Jacob Birch omtalen af generalforsamlingen i 2008. Han tilføjede, at der har været arbejdet hårdt, men at det aldrig måtte gå ud over medlemsaktiviteterne, og han understregede, at afdelingen sidste år havde gennemført 190 arbejdspladsbesøg – kontakten til ALLE medlemmer var en vigtig del af afdelingens aktiviteter.

Han benyttede lejligheden til at efterlyse nogle dygtige håndværkere, som kunne fungere som skuemestre ved uddannelserne på de tekniske skoler. Han var sikker på, at der var flere medlemmer, som kunne løse den opgave. Han mente, at det ville give deres arbejdsplads et fagligt løft, når man havde en skuemester. Desuden var det vigtigt, at man var med til at præge de nye lærlinge og deres uddannelse i en positiv retning.

Da det samme år gik galt for Roskilde Bank, blev formanden for Metal bekymret, fordi det nok ville få en negativ effekt på hele erhvervsområdet i Roskilde og omegn. Det gik helt galt, da finanskrisen ramte Danmark. De to forhold fik

Roskildes formand Jacob Birch ses sammen med LO-formand Harald Børsting på deres kontor. Foto: Metal Roskilde marts 2008.

Jacob Birch til at understrege betydningen af hele tiden at holde sig selv "opdateret" med den nødvendige efteruddannelse. Det enkelte medlem skulle selv tage ansvar og udvikle sine kompetencer, således at man kunne "matche fremtidens job".

Grænseproblemer og smedehammer

Der havde ofte været grænseproblemer mellem de forskellige fag, og nogen gange gik bølgerne så højt, at man beskyldte hinanden for at gå på strandhugst. I de fleste tilfælde blev uoverensstemmelserne løst gennem forhandling med de berørte parter. Det kunne ske, at der opstod uenighed mellem medlemmerne på en arbejdsplads og fagforeningens generelle fagpolitiske linje. Det oplevede *Metal Roskilde*, da en større gruppe medlemmerne på Risø besluttede at melde sig ud, fordi de var utilfredse med udviklingen.

Gennem flere år havde der også været geografiske grænseproblemer indenfor Metal. Det drejede sig om, hvorvidt nogle medlemmer i Høje Tåstrup skulle flyttes til Metal Hovedstaden, eller om de skulle blive i *Metal Roskilde* - hvor de

Op til valget i 2011 lavede afdelingen afdelingsbladet for september om til en valgavis: Maglekildeposten.

Maglekilde Posten

METAL ROSKILDE

VALGAVIS | særudgave |

tirsdag d. 6. september 2011 · 35. årgang · nr. 2

sibel ungdomsuddannelse, som kan fastholde de unge, der i dag ikke får en ungdomsuddannelse.

Vi skal igen sikre fri og lige adgang til sundhedsvæsenet. Den borgerlige regering har systematisk privatiseret sundhedsvæsenet og delt danskerne op i et A-hold og et B-hold. Vi vil standse overbetalingen af de private sygehuse. Samtidig vil vi investere i psykiatrien, behandlingen af kræft og andre livstruende sygdomme og behandlingen af medicinske patienter. Det skal sikre alle danskere adgang til førsteklases sundhed.

En fælles indsats
Vores fælles udfordringer er

DANMARK

altid havde været. Roskilde mente, at man "i årevis havde arbejdet for at grænsen til Metal Hovedstaden blev overholdt med henvisning til kongressens beslutning. Grænsen går i Tåstrup, hvor Roskilde i øvrigt havde et kontor i sin tid". Der var blevet udarbejdet en rapport, som sagde, at der ikke var nogen tvivl om grænsen.

Jacob Birch ville derfor have styr på de arbejdspladser, "som ligger på vores side af grænsen iflg. Forbundets love § 55". Men så opstod problemerne igen, fordi Metal Hovedstaden accepterede grænsen, men ikke at arbejdspladserne skulle overføres til *Metal Roskilde*. Det var Roskildes formand absolut ikke tilfreds med, og derfor skrev han i Metalbladet: "Det kan godt være at Metal Hovedstaden har været store og betydningsfulde engang, men i takt med at politikerne ikke vil have den tunge trafik ind til hovedstaden og vi får Femern Bælt i fremtiden, er der ingen tvivl om, at der vil være flere virksomheder fra hovedstadsområdet der vil flytte sydpå."

Han ville derfor foreslå at kongressen afskaffede § 55, "så Metal Hovedstaden ikke kunne brede sig over hele landet - det ville kunne ske, fordi Forbundet ikke selv efterlevede paragraffen".

Sagen var på dagsordenen på kongressen 2009, og Jacob Birch udtalte sig under formandens beretning om de lokale grænseproblemer. Her kommenterede han Metal Hovedstadens forslag om, at afdelingernes grænser skulle følge regionsgrænserne. Han fremhævede, at Metal Hovedstaden altid havde haft svært ved at holde de gældende grænser, og han troede, at de også ville få svært ved at overholde regionsgrænserne. "Deres motiv til forslaget er åbent som en billedbog, det handler om grænseudvidelse. Regionen er efter flere og flere politikeres mening et misfoster (ikke at sammenligne Metals region Sjælland, men der er en lighed)." Han sluttede med at sige, at det ikke var klogt, at følge nogle politisk valgte grænser, som hurtigt kan ændres igen, fordi befolkningen ikke er tilfreds med dem.

Jacob Birch benyttede samtidig lejligheden til at kommentere sagen om smedene fra Risø, som havde meldt sig ud af fagforeningen. Han fortalte kongressen om snigløbet mod Ebbe Rafn, og tilføjede, at "det blev da heldigvis opdaget, og snigløberne fik med smedehammeren". Det havde fået en række Risøsmede til at frigøre sig fra Metals overenskomst og melde sig ind hos De Frie Funktionærer, og de fik deres nye forening til at føre sag mod Dansk Metal.

Sagen var startet i Landsretten, og her sagde "dommeren ..., en overenskomst det er ikke noget man får, det er noget man konflikter sig til". De Frie Funktionærer tabte sagen, men de ankede derefter til Højesteret, hvor dommerne accepterede LO's påstand om, at overenskomsten "er vores". Jacob Birch var glad for resultatet, men han var skuffet over, at Forbundet helt havde glemt at inddrage *Metal Roskilde*, som havde en vital interesse i sagen. Jacob Birch understregede, at man stadigvæk havde medlemmer, som arbejdede på Risø. Han sluttede med at sige, at "det havde været en katastrofe for dansk fagbevægelse, hvis vi havde tabt sagen".

Folketingsvalget 2011

Formandens leder i *Metal Roskilde* marts 2011 havde overskriften: "Krigserklæring – Den borgerlige regering angriber nu dansk fagbevægelse". *Metal Roskilde* var meget utilfreds med Lars Løkke Rasmussens regering og hans politik. Jacob Birch mente, at da de borgerlige var kommet til magten i 2001 havde de overtaget en god økonomi. Derfor mente han, at det var for nemt at være stor i slaget, når man ikke selv havde skabt velstanden, og han henviste til finansminister Thor Pedersen: "Vi kan snart købe hele verden".

Metalformanden var meget kritisk overfor de borgerlige, som han mente gennemførte ufinansierede skattelettelser til de rigeste, en halvering af dagpengeperioden og forringede efterlønnen, samtidig med at de gik til angreb mod fradragsretten af fagforeningskontingent. Han mente, at det var vigtigt, at arbejderne stod sammen, når de var truet af "arbejdsløshed, nedslidning og arbejdsskader ... og arbejder for at bevare arbejdspladser, bedre uddannelse og efteruddannelse, så vi klarer os bedre globalt". Det var på den baggrund, at *Metal Roskilde* valgte at gå aktivt ind i den valgkamp, som skulle gennemføres i 2011.

Metal Roskilde besluttede, at de ville lave et særnummer af bladet *Metal Roskilde*, og det fik navnet Maglekilde Posten - det blev en valgavis på 24 sider. Der var naturligvis plads til de sædvanlige sider i *Metal Roskilde*: to sider med meddelelser fra Seniorklubben, vigtige meddelelser om erstatningsferie ved sygdom, oplysning om arbejdsulykker, regler om hviletid og fridøgn og meget mere – dertil kom en række af de sædvanlige annoncer. Maglekilde Posten blev trykt i 8.000 eksemplarer, hvoraf de fleste gik til andre end Metals medlemmer.

Den største del af valgavisen drejede sig om folketingsval-

get, hvor de kandidater fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, som stillede op i afdelingens lokalområde, præsenterede deres politiske budskaber. I lederen beskrev Jacob Birch sin opfattelse af den borgerlige regering. Samtidig understregede han den enestående mulighed, der var for, at Danmark endelig kunne få en kvindelig statsminister – ”96 år efter kvindernes valgret til Rigsdagen”. Formanden blev lokalt bakket op af Roskildes borgmester Joy Mogensen og formanden for LO-Roskilde Torben Jørgensen.

Konflikt ved byggeriet på Kara/Novoren

I løbet af sommeren 2012 blev det klart, at der var noget galt på byggepladsen ved Kara/Novoren. Det startede, da afdelingen på et virksomhedsbesøg konstaterede, at der var noget galt med arbejdsforhold, sikkerhed og løn. Entreprenørerne havde opbygget et system med en hovedentreprenør, der havde 5 underentreprenører, som så igen hver havde 5 underentreprenører. På generalforsamlingen 2013 fortalte Jacob Birch, at *Metal Roskilde* nu havde 14 overenskomster med udenlandske firmaer: 6 tyske, 3 polske, 3 østrigske, 1 schweizisk og 1 slovensk.

Situationen ude på arbejdspladsen var grotesk, og det blev understreget af, at sikkerhedsmøderne for de 350 ansatte aldrig blev holdt på dansk, selv om arbejdspladsen lå midt i Danmark. ”De gange vi har været på pladsen har udlændingene bare viftet med armene, som om de ikke forstod noget som helst.” Jacob Birch mente, at der højst var 25 dansktalende arbejdere på arbejdspladsen.

Formanden mente derfor, at en ILO-konvention fra 1994 ikke blev overholdt, og så var han utilfreds med den måde, som den lokale LO-formand håndterede situationen på - fordi han samtidig var udpeget af byrådet til at være formand for Kara/Novoren.

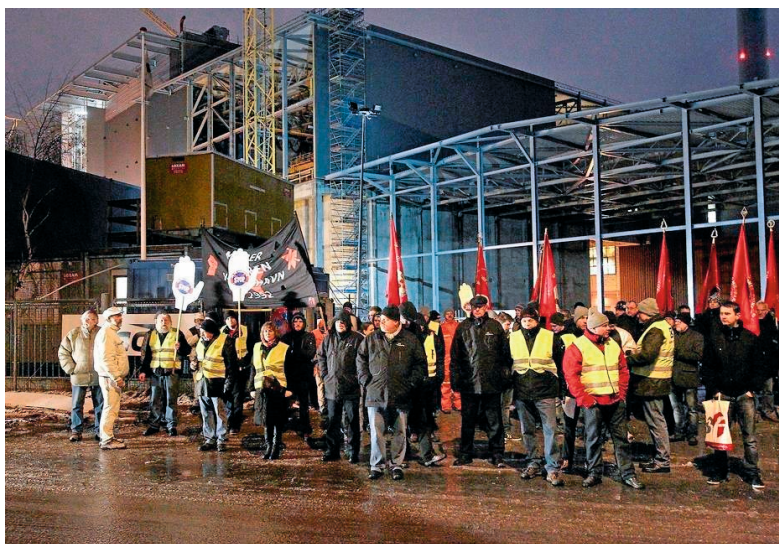
Arbejdspladsen havde fået en lang række af de såkaldte strakspåbud og var blevet anmeldt til Arbejdstilsynet, fordi polske svejsere arbejdede med rustfrit stål uden udsugning.

Jacob Birch mente, at det var for galt at bruge udenlandsk arbejdskraft, når *Metal Roskilde* havde 98 ledige, som gerne ville i arbejde - men ikke for 55 kr. i timen. Han inviterede de implicerede danske fagforeninger til et møde på Metal. Her foreslog han, at der skulle opstilles nogle overenskomstkrav til entreprenørerne, og så skulle man forberede en blokade. Metalformanden frygtede, at det man så på Kara/Novoren, kun var begyndelsen på en udvikling i forbindelse med de

kommende store byggerier af supersygehuse og store anlægsarbejder. Han understregede, at der var to uheldige konsekvenser: arbejderne ville miste deres ret til dagpenge, fordi de ikke kunne komme i arbejde, og det offentlige ville miste skatteindtægter til finansiering af velfærdssamfundet.

På et bestyrelsesmøde i LO-Roskildes bestyrelse blev der udtrykt tillid til formanden, men det blev vedtaget, at man skulle "arbejde mere sammen for at undgå underbetaling og arbejdsulykker for de udenlandske og andre arbejdere der er hyret til arbejdet på det store byggeri". Det fik en række fagforeninger til at henvende sig til den udenlandske hovedentreprenør med kravet om, at håndværkerne på pladsen skulle være ansat efter danske overenskomster. De havde ingen forhåbning om, at det ville få flere danske håndværkere i arbejde, men det ville i det mindste fjerne den urimelige konkurrencefordel for de udenlandske arbejdere.

I første omgang resulterede hele omtalen i, at Kara/Novorens direktør Thorkild Jørgensen inviterede de berørte fagforeninger – Metal, 3F, El-Forbundet, Maler Forbundet og Blik & Rør - til et møde om byggeriet. Jacob Birch mente, at mødet var et resultat af det pres, der var blevet lagt på Kara/Novoren, og han håbede, at "de har indset, at de har nogle udfordringer – ikke mindst på området for arbejdsmiljø". Det møde løste bare ikke problemerne, og Jacob Birch skrev i *Metal Roskilde*, at en blokade kunne komme på tale, fordi "vi har fundet ud af, at der er 28 virksomheder på byggepladsen uden overenskomst. De har fået et overenskomstilbud, og

*Demonstranter foran
KARA/Novoren i 2013.
Foto: Erling J. Petersen.*

samtidig sender vi et syvdages-varsel, så vi kan lave blokade, hvis det bliver nødvendigt". En eventuel blokade kunne dog først blive virksom i begyndelsen af 2013, for julen stod lige for døren, og alle de udenlandske arbejdere var rejst på juleferie, og de kom først tilbage d. 8. januar.

D. 1. februar 2013 varslede fagforeningerne, at arbejdspladsen på Kara/Novoren ville blive ramt af konflikt fra onsdag d. 6. februar, hvis det ikke lykkedes at få tegnet en dansk overenskomst "med alle de udenlandske virksomheder, som arbejder på byggeriet". Torben Jørgensen håbede, at det skulle kunne lade sig gøre at finde en løsning uden konflikt. Men det var svært, når der ikke var aftalt nye møder. Fagforeningerne hørte ikke noget som helst fra 5 af de virksomheder, som man havde henvendt sig til for at få en overenskomst. Konflikten ville betyde, at omkring 150 af de arbejdere, som arbejdede på pladsen ville nedlægge arbejdet, og der ville ikke blive leveret varer og materialer til pladsen.

Blokaden startede d. 6. februar, fordi man ikke havde hørt noget fra entreprenørerne. Det stoppede arbejdet, og efter et par timer gik de blokaderamte arbejdere hjem. Det var 3F, der startede blokaden, fordi en polsk entreprenør ikke ville indgå en overenskomst, og blokaden ville fortsætte, til der lå en overenskomst. Blokaden blev hurtigt bakket op af medlemmerne i de øvrige fagforeninger.

Formanden for Kara/Novoren, Torben Jørgensen, forventede, at konflikten var løst i løbet af få dage, men allerede dagen efter blokadestarten tog konflikten en dramatisk drejning, da en blokadevagt blev kørt ned af en østrigsk arbejdsleder. Martin Holmberg Bay Nielsen fra *Metal Roskilde* fik heldigvis kun nogle skrammer, og østrigeren undskyldte senere sin opførsel. Hændelsen blev dog meldt til politiet, for som blokadevagten sagde: "Jeg finder mig altså ikke i at blive kørt ned. Jeg er jo ikke fysisk voldelig, og vi har en lovlig og fuldt varslet konflikt."

Metals formand var også fortørnet og noget forundret over Kara/Novorens manglende ageren i konflikten. Han mente, at det så ud som om Kara/Novoren ikke var interesseret i en løsning. Når konflikten fortsatte, skyldtes det, at et polsk firma ikke ville forhandle. "Hvis de indgår en aftale, eller fjernes fra arbejdspladsen, så har vi en hurtig løsning og kan straks stoppe blokaden," sagde formanden for 3F, Allan Kiærulf.

Fredag d. 8. februar var der mødt 200 fagforeningsmedlemmer frem til en tidlig demonstration i indkørslen til arbejds-

pladsen. Jacob Birch var den ene af talerne, og han regnede med, at bygherren og den tyske hovedentreprenør hurtigt ville få bragt tingene i orden - men konflikten fortsatte.

Forhandlingerne kom endelig i gang mandag d. 11. februar, og dagen efter kunne konflikten afblæses, uden at man havde forhandlet med det polske firma. Det var den tyske hovedentreprenør Martin GmbH, som gik ind og garanterede, at de polske arbejdere ville få den rigtige løn. Konflikten fik den sidegevinst, at en række virksomheder, som endnu ikke var begyndt at arbejde på pladsen, enten straks indgik en overenskomst eller bad om oplæg til en overenskomst.

Konflikten satte gang i en mere principiel diskussion om kravene til bygherrens udbudsmateriale, hvor fagforeningsfolkene mente, at der burde stilles krav om kædeansvar, hvor det er hovedentreprenøren, som er hovedansvarlig for, at alle underentreprenørerne overholder de løn- og arbejdsvilkår, der svarer til den gældende overenskomst.

Konflikten løste desværre ikke de miljømæssige problemer på arbejdspladsen, for der blev stadigvæk arbejdet med giftig maling og svejset uden udsugning. Derfor måtte Arbejdstilsynet igen give påbud, så man kom op på i alt 51 påbud, men "snakker man med Karas ledelse, så er alt super" - det er nok ikke Arbejdstilsynet, der tager fejl. Det mente man i hvert fald i *Metal Roskilde*.

Det viste sig senere, at *Metal Roskilde* fik en medlemstilgang på 78 nye medlemmer på 4 måneder efter konflikten. Jacob Birch var meget tilfreds med udviklingen, og han understregede, at en af de vigtigste årsager var, at afdelingen ydede medlemmerne en god service i hverdagen.

Det lykkedes

Kort før generalforsamlingen 2013 konstaterede Jacob Birch i afdelingsbladet, at konflikten på Kara/Novoren havde været en klar markering af, at den danske model virkede, fordi det var lykkedes at få forhandlet 14 overenskomster med de udenlandske smedefirmaer på plads. Han mente, at forløbet omkring Kara/Novoren understregede vigtigheden af, at der blev lavet "ordentlige løn- og arbejdsvilkår for de udenlandske virksomheder, så vi ikke bliver oversvømmet med udenlandsk underbetalt arbejdskraft som f.eks. de polske smede, der gik for 55 kr. i timen".

Derefter blev Jacob Birch genvalgt af generalforsamlingen i 2013 - og igen i 2014.

